

PTA

Schooljaar 2022-2023

Inhoudsopgave

1. Bepalingen betreffende het schoolexamen

- 1.1. Algemeen
  - 1.1.1. Duur van het schoolexamen
  - 1.1.2. Studieplanner
- 1.2. Afname schoolexamen
  - 1.2.1. Toetsen
    - 1.2.1.1. Schriftelijke toetsen
    - 1.2.1.2. Mondelinge toetsen
    - 1.2.1.3. Tussentijdse toetsen
  - 1.2.2. Praktische opdrachten
  - 1.2.3. Profielwerkstuk
  - 1.2.4. Dossierwerkzaamheden
    - 1.2.4.1. Vaardigheidsdossiers
    - 1.2.4.2. Dossier oriëntatie op studie en beroep (LOB)
  - 1.2.5. Procedure beoordeling en cijferregistratie
  - 1.2.6. Weging van de onderdelen van het examendossier
  - 1.2.7. Rekenen
- 1.3. Verhinderings bij toets in de bovenbouw
- 1.4. Onregelmatigheden
- 1.5. Beroep tegen gang van zaken schoolexamen
- 1.6. Belemmeringen om lessen lichamelijke opvoeding te volgen
- 1.7. Afwijkende afname toetsen (o.a. dyslexie)
- 1.8. Bewaren onderdelen schoolexamen
- 1.9. Herkansing onderdelen schoolexamen, mondelinge en schriftelijke toetsen meetellend voor het rapport
- 1.10. Procedure bij herkansing van opdrachten en toetsen meetellend voor het rapport of het schoolexamen
- 1.11. Herexamen, schoolexamen
- 1.12. Overstappers

2. Bepalingen betreffende de bevordering

- 2.1. Bevorderingsrichtlijnen
- 2.2. Doubleren
- 2.3. Beroep rond bevorderingsbeslissingen
- 2.4. Zitten blijven/zakken
- 2.5. Behoud leerresultaten bij doubleren

3. Toegestane hulpmiddelen bij centraal examen

4. De uitslag

5. Bijzonderheden met betrekking tot de uitslagbepaling

1. Bepalingen betreffende schoolexamen

1.1. Algemeen

1.1.1. Duur van het schoolexamen

1. Het schoolexamen start vanaf het blok waarin de toets niet meer uitsluitend voor het rapport meetelt, maar ook meetelt voor het SE-cijfer.
2. Het schoolexamen wordt afgesloten op de datum waarop de eindcijfers van het schoolexamen worden vastgesteld.

1.1.2. Studieplanner

De informatie in de studieplanner van de examenvakken geldt als ondersteunend voor de verschillende vak-pta's. De studieplanner is beschikbaar in Magister.

1.2. Afname schoolexamen

1.2.1. Toetsen

Het maximaal aantal toetsen (mondeling + schriftelijk) per dag is drie.

1.2.1.1. Schriftelijke toetsen

1. De schriftelijke toetsen met open en gesloten vragen zullen voornamelijk kennis en inzicht toetsen.
2. De schriftelijke toetsen zullen afgenomen worden in toetsperioden. De stof van de vakken per toetsperiode, evenals de toetsduur, staat in de verschillende programma's van toetsing en afsluiting (PTA) van de vakken en wordt ook op de studieplanners vermeld. Een toetsperiode duurt in de regel 6 schooldagen. De maximale toetstijd per toets is 100 minuten.

1.2.1.2. Mondelinge toetsen

1. In het programma van toetsing en afsluiting is per vak opgenomen of er sprake is van mondelinge toetsen en er staat een korte omschrijving van de inhoud van de toets of de te toetsen vaardigheid.

1.2.1.3. Tussentijdse toetsen

1. Het is vakken toegestaan om tijdens elk blok van ongeveer 9 weken maximaal 1 keer tussentijds te toetsen.
2. Als de tussentijdse toets deel uitmaakt van het eindresultaat van de eigenlijke eindtoets in de toetsweek, dan wordt dit aangegeven in het PTA.
3. Het gewicht van de tussentijdse toets t.o.v. toetsen in toetsweken is 30%.
4. Tussentijdse toetsen worden in de vaklessen afgenomen.
5. Tussentijdse toetsen kunnen niet herkanst worden.
6. Bij ziekte worden tussentijdse toetsen ingehaald in overleg met docent.
7. Is een leerling ongeoorloofd absent, dan geldt dit als een onregelmatigheid.
8. In bijzondere gevallen kan van bovenstaande worden afgeweken, dit ter beoordeling aan de teamleider.

1.2.2. Praktische opdrachten

1. Praktische opdrachten, dossieropdrachten en profielwerkstuk zijn bedoeld om met name die vaardigheden te toetsen die moeilijk in een toets getoetst kunnen worden. De praktische opdracht zal beoordeeld worden aan de hand van beoordelingscriteria, die vooraf bij de leerling bekend zijn.
2. Het moment waarop (de periode waarin) de praktische opdracht moet zijn afgerond wordt op de te verstrekken instructie/het beoordelingsmodel vermeld.
3. Wanneer een deadline wordt overschreven dan wordt er gehandeld volgens de volgende procedure:
  - De docent maakt altijd melding bij de teamleider.
  - De leerling ontvangt van de docent per mail in Magister een bericht van het niet op tijd inleveren van het werk. Dit bericht bevat ook de te volgen procedure, namelijk:
    - De kandidaat krijgt 3 werkdagen om alsnog aan de opdracht te voldoen.
    - Indien de opdracht nog steeds niet naar behoren is ingeleverd, geldt dit als een onregelmatigheid.

1.2.3. Profielwerkstuk

1. Het profielwerkstuk is een omvangrijke opdracht met een studielast van minimaal 80 uren voor zowel havo als vwo. Het profielwerkstuk heeft betrekking op ten minste één groot vak. Een groot vak heeft in de bovenbouw op de havo een omvang van minimaal 320 uur SLU en op het vwo minimaal 400 uur SLU.
2. Doorstromers van havo naar vwo dienen opnieuw een profielwerkstuk te maken of een significante aanvulling, minimaal 40 uren, op het havo profielwerkstuk te doen, om hiermee te voldoen aan de maatstaven van het profielwerkstuk vwo.
3. Voor het profielwerkstuk geldt dat het geleverde product beoordeeld wordt aan de hand van beoordelingscriteria, die vooraf aan de leerling bekend zijn gemaakt.
4. Het profielwerkstuk wordt in principe in groepsverband gemaakt.
5. Bij de groepsopdracht, kan elk lid een individuele beoordeling krijgen op basis van zijn/haar aandeel in de groepsopdracht.
6. De keuze voor het onderwerp van het profielwerkstuk moet vóór 1 oktober van het centraal examenjaar definitief worden vastgesteld. Naast het onderwerp moet bekend zijn welk vak/welke vakken deel uitmaakt/uitmaken van het profielwerkstuk.
7. Elke leerling ontvangt, in de tweede helft van het voor-examenjaar een algemene omschrijving voor profielwerkstukken. Daarin staan omschrijvingen van het niveau, de vormgeving, de randvoorwaarden en de voortgang.
8. De afdelingsteams bovenbouw havo/vwo stellen de algemene beoordelingscriteria profielwerkstuk vast. De examinatoren stellen de beoordelingscriteria voor het vakdeel van het profielwerkstuk vast. De beoordelingscriteria worden vooraf meegedeeld aan de betrokken leerling. De examinatoren beoordelen het profielwerkstuk op basis van de beoordelingscriteria en geven vervolgens een cijfer.

9. In bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken, dit ter beoordeling van de teamleider.

1.2.4. Dossierwerkzaamheden

Dossierwerk bestaat uit één of meer activiteiten die de leerling naar behoren moet uitvoeren om bevorderd te kunnen worden en het schoolexamen te kunnen afronden. Er wordt dus geen cijfer voor gegeven. Bij lichamelijke opvoeding wordt bij de beoordeling onderscheid gemaakt tussen onvoldoende, voldoende en goed. De kandidaat heeft voor de cijferlijst de beoordeling 'voldoende' of 'goed' nodig.

1.2.4.1. Vaardigheidsdossiers

1. De sectie bepaalt wat er in het dossier wordt gedaan; daarnaast kan een leerling, op basis van beschrijving van het betreffende dossier door de vaksectie, activiteiten aandragen bij de individuele docent.
2. De sectie bepaalt de uiterste inleverdatum en maakt deze tevoren schriftelijk bekend.
3. Wanneer een deadline wordt overschreven dan wordt er gehandeld volgens de volgende procedure:
  - De docent maakt altijd melding bij de teamleider.
  - De leerling ontvangt van de docent per mail in Magister een bericht van het niet op tijd inleveren van het werk. Dit bericht bevat ook de te volgen procedure, namelijk:
    - De kandidaat krijgt 3 werkdagen om alsnog aan de opdracht te voldoen.
    - Indien de opdracht nog steeds niet naar behoren is ingeleverd, geldt dit als een onregelmatigheid.
4. De beoordelingscriteria worden door de secties opgesteld en in de studieplanners vermeld. De individuele docent is verantwoordelijk voor de beoordeling op basis van de criteria. Criteria zijn vooraf bij de leerling bekend.
5. Als het dossierwerk een groepsopdracht is krijgt elk lid een individuele beoordeling op basis van zijn/haar aandeel in de groepsopdracht.
6. Als dossierwerk niet naar behoren is uitgevoerd wordt de leerling in de gelegenheid gesteld om binnen een week het resultaat te verbeteren door de gehele of een deel van de opdracht over te doen. Als het resultaat weer onvoldoende is kan een vervangende opdracht aan de leerling worden verstrekt, in gezamenlijk overleg tussen examinator, leerling en teamleider.

1.2.4.2. Dossier oriëntatie op studie en beroep (LOB)

LOB is een wettelijk voorgeschreven dossier in de vrije ruimte, waarvoor tenminste een studielast van 40 klokuren verplicht gesteld is. Het is een onderdeel dat leerlingen in staat stelt vanaf klas 4 kennis te maken met het hoger onderwijs. Het LOB-portfolio kan deel uitmaken van de toelatingsprocedure in het hoger onderwijs bij de zgn. matchings- en intakegesprekken.

De afronding van het dossier vindt in het examenjaar plaats maximaal één week na toetsperiode 3.

1.2.5. Procedure beoordeling en cijferregistratie

1. Voor toetsen tijdens een toetsperiode geldt dat het werk uiterlijk tien schooldagen na afloop van de desbetreffende toetsperiode is nagekeken, beoordeeld en besproken.
2. Wanneer niet is deelgenomen aan een toets, zonder afmelding voorafgaand aan de toets, wordt dit als onregelmatigheid beschouwd. Zie artikel 6 examenreglement.
3. De leerling heeft tot drie schooldagen na de bespreking van het werk de tijd om protest aan te tekenen tegen de beoordeling bij de betreffende examinerator. In artikel 6 van het examenreglement staat omschreven op welke wijze er beroep aangetekend kan worden tegen de becijfering van een schoolexamen.
4. Het gemaakte werk van de leerling blijft bij de examinerator tot de beroepstermijn is verlopen.
5. Als de beroepstermijn is verlopen, is de beoordeling definitief.
6. Leerling, mentor en examinerator hebben het recht de dossierbladen en het gemaakte werk in te zien gedurende het schooljaar waarin het werk gemaakt is.

1.2.6. Weging van de onderdelen van het examendossier

1. De weging van de toetsen met open vragen, gesloten vragen en praktische opdrachten staat vermeld in de programma's per vak in het programma voor toetsing en afsluiting.
2. Dossierwerk levert geen cijfer op, maar dient 'naar behoren' te worden afgerond voor het schoolexamen.
3. Het profielwerkstuk wordt becijferd en meegewogen in het combinatiecijfer. Het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de cijfers die zijn behaald voor het profielwerkstuk en voor de vakken ckv, godsdienst en maatschappijleer. NB. Bij gymnasiumleerlingen is het combinatiecijfer is het rekenkundig gemiddelde van de cijfers die zijn behaald voor het profielwerkstuk en voor de vakken godsdienst en maatschappijleer.

1.2.7. Rekenen

Leerlingen op de havo die geen examen wiskunde afleggen, moeten een schoolexamen rekenen doen. Het eindcijfer van dit schoolexamen wordt vermeld op een bijlage van de cijferlijst van het diploma en telt niet mee in de zak-/slaagregeling.

1.3. Verhindering bij een toets in de bovenbouw

1. Wanneer een leerling wegens ziekte of andere wettige redenen niet in staat is aan een toets deel te nemen, moet bij meerderjarigheid hij/zij dit voor het begin van de zitting schriftelijk melden via de locatieadministratie aan de teamleider of diens vervanger. Bij minderjarigheid dient het afmelden schriftelijk te geschieden door ouder(s)/verzorger(s).

2. Voor schriftelijke toetsen geldt bij te laat komen dat een leerling toegelaten kan worden tot een halfuur na de start van een zitting. In dit geval wordt niet afgeweken van het eindtijdstip van een zitting.
3. Bij een luistertoets heeft de te laat komende leerling geen toegang tot de toets in verband met verstoring van de overige leerlingen. In dit geval geldt: de leerling heeft zonder afmelding vooraf niet deelgenomen aan de toets, wat als een onregelmatigheid wordt beschouwd.
4. Vwo 4: Als een leerling door ziekte in de toetsweek een toets mist, dan vervalt het recht op herkansing en dient deze toets ingehaald te worden in overleg met de teamleider en de vakdocent. (zie artikel 1.9 voor regels omtrent herkansingen)
Havo 4, 5 en vwo 5, 6: Als een leerling door ziekte in de toetsweek een toets mist, dan vervalt het recht op herkansing voor de betreffende toetsweek en dient deze toets op het herkansingsmoment te worden ingehaald.
5. Indien een leerling meerdere toetsen door overmacht heeft gemist, geldt bovenstaand artikel evenzeer. Voor de overige toetsen wordt een inhaalmogelijkheid gecreëerd.
6. Indien een leerling te laat komt voor een mondelinge toets wordt de leerling als ongeoorloofd afwezig gemeld. In dit geval geldt: de leerling heeft zonder afmelding vooraf niet deelgenomen aan de toets, wat als een onregelmatigheid wordt beschouwd.
7. Indien een leerling zonder afmelding vooraf (zie punt 1) niet aan een toets deelneemt, wordt dit als onregelmatigheid beschouwd.
8. In gevallen waarin niet voorzien is, of bij kennelijke onbillijkheid, beslist de teamleider.

1.4 **Onregelmatigheden**

In artikel 6 van het examenreglement staat de definiëring omschreven van het begrip onregelmatigheden, mogelijke sancties en de eventuele beroepsprocedure.

1.5. **Beroep tegen gang van zaken schoolexamen.**

In artikel 6 van het examenreglement staat omschreven op welke wijze er beroep aangetekend kan worden tegen de gang van zaken tijdens de toetsing van een schoolexamen.

1.6. **Belemmering om lessen lichamelijke opvoeding te volgen**

1. Een leerling met een blijvende lichamelijke handicap, die hem/haar verhindert bepaalde opdrachten uit te voeren, zal na het overleggen van een doktersverklaring voor deze opdrachten een ontheffing krijgen.
2. Een leerling die door een tijdelijke lichamelijke handicap of een langdurige ziekte niet in staat is een opdracht uit te voeren, haalt deze op een later tijdstip in of maakt in overleg met de desbetreffende docent een vervangende opdracht.
3. In alle andere gevallen beslist de teamleider, na de desbetreffende docent en leerling gehoord te hebben.

1.7. Afwijkende afname toets (o.a. dyslexie)

Voor leerlingen die aanspraak kunnen maken op afwijkende afname van toetsen, geldt artikel 31 van het examenreglement.

1.8. Bewaren onderdelen schoolexamen

Indien en voor zover het schoolexamen in een vak op schriftelijke wijze plaatsvindt, worden de opgaven, het werk van de leerlingen, de beoordelingsnormen en de voor elk werk toegekende cijfers, door de secties bewaard tot tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag van het centraal eindexamen.

1.9. Herkansing onderdelen PTA, schoolexamen toetsen en toetsen meetellend voor het rapport, mondeling en schriftelijk.

In vwo 4 mag één schriftelijk of mondeling getoetst vak van periode 1, 2 of 3 herkanst worden na periode 4.3, ongeacht het behaalde resultaat, wanneer die mogelijkheid in het PTA staat vermeld. Het hoogste cijfer telt.

In havo 4 en 5 en in vwo 5 en 6 mag na periode 1, 2 en 3 één schriftelijk of mondeling getoetst vak naar keuze herkanst worden, ongeacht het behaalde resultaat, wanneer die mogelijkheid in het PTA staat vermeld. Het hoogste cijfer telt.

Verzoeken om herkansing dienen digitaal (Magister) te worden ingediend. Indien een leerling door ziekte de herkansingstoets mist, dan vervalt het recht op herkansing voor de betreffende toetsperiode. Indien een leerling zich door eigen toedoen niet op tijd heeft ingeschreven, vervalt het recht op herkansing.

1.10. Procedure bij herkansing van opdrachten en toetsen, meetellend voor het rapport of het schoolexamen.

Voor de herkansing van de toetsen gelden dezelfde procedures als bij de toetsen in de eerste termijn. Dat geldt ook voor dossieropdrachten en praktische opdrachten die niet tijdens het reguliere afnamemoment zijn afgerond of gemaakt.

1.11. Herexamen schoolexamen

- a. De leerling mag voor één van de schoolexamenvakken waarvoor schriftelijk getoetst wordt één keer een herexamen doen in het examenjaar.
-voor havo betreft dit de vakken: bsm, nlt en rekenen
-voor vwo betreft dit de vakken: nlt en wiskunde D
- b. Het herexamen wordt afgenomen na periode 3 in het examenjaar.
- c. De te examineren stof zal betrekking hebben op de stof van de schriftelijke toetsen van het betreffende vak. De praktijkcijfers blijven staan en houden hun weging en worden vervolgens opnieuw meegeteld in het herexamencijfer (die ook hun weging behouden).
- d. Omdat de toetsing van de vakken godsdienst, maatschappijleer en CKV alleen uit PO's bestaat, kan er voor dit vak geen herexamen worden gedaan.
- e. Het nieuwe cijfer vervangt alle voorgaande cijfers.
- f. Het hoogste cijfer telt.
- g. Het herexamen bevat in beginsel één toets/zitting.

1.12. Overstappers

Voor leerlingen die gedurende of aan het eind van het schooljaar overstappen naar een ander niveau wordt een persoonlijk PTA opgesteld. Dit PTA wordt samengesteld in samenspraak met vakdocenten en teamleider. De leerling ontvangt zo spoedig mogelijk een overzicht van het voor hem geldende persoonlijke PTA.

2. Bepalingen betreffende de bevordering

2.1. Bevorderingsrichtlijnen

1. De bevordering van havo 4 naar havo 5, vwo 4 naar vwo 5 en vwo 5 naar vwo 6 wordt bepaald door:
  - a. alle cijfers voor de mondelinge en schriftelijke toetsen en praktische opdrachten die tellen voor het schoolexamen van blok 4.1 t/m 4.4 resp. 5.1 t/m 5.4.
  - b. alle cijfers voor de mondelinge en schriftelijke toetsen en praktische opdrachten die tellen voor het rapport van blok 4.1 t/m 4.4 resp. blok 5.1 t/m 5.4.
2. Vakken die deel uitmaken van het combinatiecijfer (ckv, maatschappijleer en godsdienst), vormen een voorlopig combinatiecijfer in het jaar/de jaren voorafgaand aan het examenjaar. Van de afzonderlijke vakken worden de cijfers vooraf afgerond. Doorstromers 5havo naar 5vwo krijgen een ontheffing voor maatschappijleer en ckv. Het combinatiecijfer van de doorstromers bestaat dan uit het cijfer van godsdienst en het profielwerkstuk.
3. De cijfers van de toetsen worden vastgesteld en ingeleverd met één decimaal.
4. Het gemiddelde van de toetsen wordt vastgesteld op één decimaal.
5. Het gemiddelde van de praktische opdrachten wordt vastgesteld op één decimaal.
6. De cijfers op het eindrapport zijn het rekenkundig gemiddelde van de behaalde cijfers in het betreffende jaar, afgerond op een geheel getal.
7. Om bevorderd te kunnen worden naar havo 5, vwo 5 of vwo 6 moet aan het volgende voldaan zijn:
  - a. De dossiers van het betreffende cursusjaar zijn afgesloten.
  - b. Alle becijferde vakken worden beoordeeld volgens het schema op de volgende bladzijde.

Bevorderingsrichtlijnen

	Minpunten in Ne, En en Wi	Onvoldoende(s)*	Compensatie + 0	Compensatie + 1	Compensatie + 2	Compensatie + 3 of meer
Eén minpunt	maximaal één	(5)	+	+	+	+
Twee minpunten	maximaal één	(5+5)	-	0	+	+
		(4)	-	0	+	+
Drie minpunten	maximaal één	(5+5+5)	-	-	-	-
		(4+5)	-	-	0	+
		(3)	-	-	0	+
Vier of meer minpunten			-	-	-	-
	twee of meer		-	-	-	-

Voor de bepaling van het aantal minpunten en de compensatie van minpunten telt de beoordeling voor het vak lichamelijke oefening niet mee. Dit vak moet minimaal met een voldoende worden afgesloten.

Het gemiddelde van de afgeronde cijfers van ckv, godsdienst en maatschappijleer is één combinatiecijfer, dat meetelt bij het bepalen van het aantal minpunten en het aantal compensatiepunten in de richtlijnentabel.

De afzonderlijke cijfers van de vakken van het combinatiecijfer mogen niet lager zijn dan een 4.

Alle leerlingen hebben kennis kunnen nemen van het examenreglement via de website van school. Hierin staan de overgangsrichtlijnen vermeld.

Betekenis van de symbolen en berekeningswijze van de minpunten en compensatiepunten

- + = bevorderd
- o = afgewezen, tenzij de docentenvergadering anders beslist
- = afgewezen

Bij de telling staat een

1 voor vijf minpunten	7 voor één compensatiepunt
2 voor vier minpunten	8 voor twee compensatiepunten
3 voor drie minpunten	9 voor drie compensatiepunten
4 voor twee minpunten	10 voor vier compensatiepunten
5 voor één minpunt	

2.2. **Doubleren**

Indien een definitief afgewezen kandidaat besluit het jaar over te doen, komen in principe de eerder behaalde resultaten over dat schooljaar te vervallen.

2.3. **Beroep rond bevorderingsbeslissingen**

- a. De docentenvergadering neemt in de bevorderingsvergadering een besluit.
- b. De mentor deelt het besluit mee aan de ouder(s)/verzorger(s).
- c. De ouder(s)/verzorger(s) kunnen om revisie vragen van dit besluit.
- d. Dit schriftelijk revisieverzoek dient voor een jaarlijks bepaalde tijd en datum (het revisiesluitingsmoment), in het bezit te zijn van de directeur van de sector havo, atheneum, gymnasium.
- e. In het schriftelijke verzoek tot revisie dienen de ouders/verzorgers duidelijk aan te geven wat de redenen zijn om tot revisie over te gaan.
- f. Er wordt een revisiecommissie gevormd, die de revisieverzoeken beoordeelt.
- g. Deze commissie wordt ingesteld door de vestigingsdirecteur en bestaat per locatie uit de vestigingsdirecteur en twee docenten. De docentleden mogen geen directe bemoeienis gehad hebben met het besluit waartegen een verzoek tot revisie is ingediend.
- h. De revisiecommissie beoordeelt de ingediende verzoeken tot revisie op de volgende punten:
  - Is er sprake van nieuwe informatie, die bij de afhandeling door de docentenvergadering nog niet bekend was en geen rol heeft gespeeld?
  - Is er sprake van mogelijke onzorgvuldigheden of fouten in de gevolgde procedure?
- i. Wanneer de commissie vaststelt dat er geen sprake is van nieuwe informatie of van onzorgvuldigheden of fouten in de procedure, wijst de commissie het verzoek tot revisie af. De revisiecommissie informeert de teamleider die er voor zorgt dat het besluit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk de laatste dag van het cursusjaar, aan de ouders wordt meegedeeld. De teamleider bevestigt vervolgens het definitieve besluit schriftelijk aan de ouders. Ook de redenen die geleid hebben tot dit besluit worden schriftelijk aan de ouders bevestigd.
- j. Wanneer de commissie vaststelt dat er sprake is van nieuwe informatie of onzorgvuldigheden of fouten m.b.t. de procedure, roept de teamleider de docentenvergadering opnieuw bij elkaar om het besluit te heroverwegen. De vestigingsdirecteur zit die vergadering voor.
- k. De docentenvergadering neemt de aanvullende informatie en de bevindingen van de revisiecommissie mee in de heroverweging en komt tot een besluit.
- l. De directeur deelt het definitieve besluit zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk de laatste dag van het schooljaar, aan de ouders mee. Ook de redenen, die geleid hebben tot dit besluit, worden schriftelijk aan de ouders bevestigd door de directeur.

2.4. Zitten blijven/zakken

Voor een leerling die blijft zitten in havo 4/vwo4/vwo 5 of die zakt voor het examen in havo 5/vwo 6 gaat het PTA en het examenreglement van het schooljaar erop gelden. Dat betekent concreet dat de cijfers van voorgaande jaren, die moeten worden meegenomen, in het nieuwe PTA de weging krijgen zoals die in het nieuwe PTA staan vermeld.

2.5. Behoud leerresultaten bij doubleren/zakken

Doublanten H4, V4 en V5 en eindexamenleerlingen die het voorgaande schooljaar niet geslaagd zijn, kunnen bij hun teamleider een aanvraag indienen voor behoud van leerresultaten. Dit kan voor de schoolexamenvakken: CKV, MA, NLT, BSM (havo), rekenen (havo) en WI-D (vwo) evenals het PWS.

Voorwaarden zijn:

- dat het vak dan wel het profielwerkstuk volledig is afgerond
- dat het eindcijfer van dat vak/pws gelijk of hoger is dan een 6.5
- dat de leerling met een voorstel komt voor invulling van de vrijkomende studielasturen. Deze invulling moet in ieder geval een toegevoegde waarde hebben voor het verbeteren van de schoolprestaties van de leerling. Dit ter beoordeling aan de teamleider.

3. Toegestane hulpmiddelen bij het centraal examen

Aan alle leerlingen wordt, voorafgaand aan het centraal examen, schriftelijk bekendgemaakt welke hulpmiddelen toegestaan zijn bij het centraal examen.

4. De uitslag

Om te bepalen of een kandidaat die het examen havo of vwo heeft afgelegd geslaagd dan wel afgewezen is voor het examen gelden een aantal opeenvolgende voorwaarden:

- a. het gemiddelde van de vakken van het centraal examen
- b. het vak LO is ten minste voldoende afgerond
- c. de rekentoets en de kernvakkenregel
- d. het aantal toegestane onvoldoendes

a. het gemiddelde van de vakken van het centraal examen

Het gemiddeld centraal examencijfer moet onafgerond een 5,50 of hoger zijn. Bij de berekening van dit gemiddeld centraal examencijfer gaan we uit van de onafgeronde cijfers die je hebt behaald. Een leerling moet ten minste een 5,50 halen (de eerste decimaal moet een 5 zijn). Een leerling die gemiddeld een 5,49 gehaald heeft is afgewezen.

b. Het vak LO is afgerond

Het vak LO dient met een beoordeling 'voldoende' of 'goed' afgerond te worden.

c. De kernvakkenregel

Een leerling mag ten hoogste één vijf voor het eindcijfer van de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde scoren. Voor havo leerlingen zonder wiskunde geldt dat ten hoogste één vijf voor Nederlands en Engels behaald mag worden. Een leerling is dus gezakt als hij meer dan één vijf voor deze vakken behaalt of als hij een vier of lager voor één van deze vakken behaalt.

d. Het aantal toegestane onvoldoendes

De kandidaat die examens vwo of havo heeft afgelegd, kan met behulp van de in onderstaand schema weergegeven slaag/zaknormen bepalen of hij geslaagd is.

	Compensatie 0	Compensatie +1	Compensatie +2	Compensatie +3
5	+	+	+	+
5+5	-	-	+	+
4	-	-	+	+
4+5	-	-	-	+
5+5+5	-	-	-	-
3	-	-	-	-

+ = geslaagd - = afgewezen

Havo: 8 examencijfers (waarvan 1 combinatiecijfer), de cijfers zijn afgerond op een geheel getal.

Vwo: 9 examencijfers (waarvan 1 combinatiecijfer), de cijfers zijn afgerond op een geheel getal.

Combinatiecijfer:

Het combinatiecijfer is het gemiddelde van de cijfers voor ckv, maatschappijleer, godsdienst en het profielwerkstuk.

Berekening combinatiecijfer: voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal: 5.5 wordt dus een 6 en 5.49 een 5.

Geen enkel vak van de combinatie mag een cijfer hebben lager dan een 4.

5. Bijzonderheden met betrekking tot de uitslagbepaling

1. Voor leerlingen met **een extra vak** geldt een bijzondere bepaling. De uitslag wordt voor hen vastgesteld op basis van een reeks van cijfers die samen een volledig examen vormen. Heeft een kandidaat in meer vakken dan het vereiste minimum examen gedaan, dan **kán** een extra vak buiten beschouwing worden gelaten. Als daardoor de kandidaat kan slagen, **móet** dat zelfs gebeuren. De kandidaat bepaalt zelf of het resultaat van het extra vak op de cijferlijst wordt vermeld.
2. De omzetting van een gymnasium- cijferlijst in een atheneumdiploma is niet toegestaan na het insturen van de SE-cijfers naar DUO¹. Concreet betekent dat dat het cijfer van de klassieke taal niet kan worden vervangen door een ander cijfer van een extra vak.

3. Iudicium cum laude

Vwo:

Een leerling slaagt cum laude wanneer:

- het gemiddelde voor de grote vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer uit het vrije deel 8 of hoger is. Bij 7,99 gemiddeld is er geen sprake van cum laude.
- geen eindcijfer lager is dan een 7 (deze bepaling wordt voor eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten)
- het combinatiecijfer niet lager is dan 7 (het cijfer voor de samenstellende onderdelen mag wel lager zijn dan 7)

Havo:

Een leerling slaagt cum laude wanneer:

- het gemiddelde voor de grote vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het hoogste cijfer uit het vrije deel 8 of hoger is. Bij 7,99 gemiddeld is er geen sprake van cum laude.
- geen eindcijfer lager is dan een 6 (deze bepaling wordt voor eventuele extra vakken buiten beschouwing gelaten)
- het combinatiecijfer niet lager is dan 6 (het cijfer voor de samenstellende onderdelen mag wel lager zijn dan 6)

De rekentoets telt niet mee voor het iudicium cum laude, omdat de rekentoets ook niet cijfermatig meetelt bij de uitslagbepaling.

---

1 Omzetten van een gymnasiumprogramma naar een atheneumprogramma is wel mogelijk voorafgaand aan het aanleveren van de cijfers aan DUO op onderstaande manier:
Indien een gymnasium leerling met een extra vak en een tweede moderne vreemde taal besluit niet op te gaan voor een gymnasiumdiploma, is het mogelijk om direct na de vaststelling van de cijfers van periode 2 van het examenjaar de klassieke taal te laten vallen en een inhaalprogramma voor CKV te doen.